

Biz muhabbet fedaileriyiz

İzmit'ten Orhan İster: “‘Kibre karşı kibir sadakadır’ hadisinin açıklamasını yapar mısınız?”

Mü'min kibirlenmez. Fakat izzetini yere de düşürmez. Mü'min gerektiği yerde tevazu sahibi, gerektiği yerde izzet ve onur sahibidir. Kur'ân, “Muhammed Allah'ın Resûlüdür. Beraberinde olanlar kâfirlere karşı çetin ve izzetli, birbirleri arasında merhametlidirler”¹ buyuruyor. Yine Kur'ân'da Allah'ın övdüğü mü'minler topluluğu, “mü'minlere karşı alçakgönüllü, kâfirlere karşı onurlu ve şiddetli”dirler.²

Bu âyetlerden anlıyoruz ki, mü'min, kâfire karşı şiddetini, izzetini, onurunu ve vakarını korusa da, mü'mine karşı düşmanlık görsün görmesin, şefkat, merhamet, tevazû ve alçakgönüllülük meleği kesilmelidir. Mü'minden kibir görse de, kibirle karşılık vermez. Onun kibir göstermekle hata ettiğini bilir, ona bu hatadan ve vartadan kurtulması için duâ eder. Ama asla ona kibirle karşılık vermez. Çünkü, mü'minin mü'mine karşı kibir göstermesi haramdır. Mü'min davranışlarını muhtelif hallere göre şöyle geliştirir:

- 1) Kâfirden şiddet ve düşmanlık gördüğünde, aynı şiddet ve aynı sertlikle cevap verir. Kâfirin kibrine karşı, milleti ve dini adına kibirli olur.
- 2) Kâfirden düşmanlık görmediğinde, izzetini ve heybetini korumakla beraber, kâfirin hak ve hukukuna saygıyı esirgemez, ona iyilik eder.
- 3) Mü'minden iyilik gördüğünde ona iyilik eder, mütevazi olur.
- 4) Mü'minden kötülük gördüğünde, ona yine dostluk gösterir, yine iyilik eder, yine tevâzûunu eksik etmez.

Bugün sosyal hayatın neresinde olursak olalım; ölçümüz, özetlemeye çalıştığımız bu esaslar olmalıdır. Bedüzzaman Hazretleri, mü'minin, kerim olduğundan, yani yaratılış itibarıyla mükerrem olduğundan ne kadar kötülük yaparsa yapsın kendisine yapılan iyilik ve ikramı çok iyi algılayacağını ve düşmanlıktan vazgeçip dostluk yüzünü göstereceğini kaydediyor.³ Demek mü'minin mü'mine aynı düşmanlıkla, aynı kötülükle, aynı kabalıkla, aynı kibirle cevap vermesine dinimizde izin yoktur. Bilâkis düşmanlık da görse, kötülük de görse, kabalık da görse, kibir de görse mü'mine karşı

hep iyi yürekli, hep iyilik ve ikram sahibi olmalıdır. Yani mü'min adavet etmek isterse kalbindeki adavet dürtülerine ve düşmanlık duygularına adavet etmelidir ve mü'mine karşı tam bir muhabbet fedaisi kesilmelidir. Bediüzzaman bu hususu şu veciz ifadesiyle özetler: “Biz muhabbet fedaileriyiz. Husûmete vaktimiz yok.”⁴

Özetlersek, “kibre karşı kibir sadakadır” hadisi mü'minin mü'min karşısındaki duruşunu değil, kâfir karşısındaki duruşunu tanımlıyor. Yani mü'min kâfirin kibrine kibirle, heybet ve azametle cevap verir. Fakat mü'minden kibir de görse, kibirle karşılık veremez. Mü'mine karşı tevazudan ayrılmaz.

Dipnotlar:

- 1- Fetih Sûresi: 29
- 2- Mâide Sûresi: 54
- 3- Mektubat, s. 256
- 4- Hutbe-i Şamiye, s. 73